

Аналізуємо скарги щодо процедур закупівлі

У документації конкурсних торгів замовники, встановлюючи вимоги до учасників, намагаються якомога точніше конкретизувати перелік кваліфікаційних умов та перелік документів на їх підтвердження, для того щоб обрати найбільш чесного, відповідального та сумлінного постачальника товарів або послуг. Але в такому вирі вимог найчастіше замовник забуває про те, що встановлені ним вимоги можуть дискримінувати інших учасників, які бажатимуть взяти участь в оголошених торгах. Тому пропонуємо розглянути, які вимоги замовника, на думку постійно діючої Адміністративної колегії АМКУ з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері державних закупівель, є правомірними, а які — дискримінаційними щодо інших учасників.

Вимога замовника

Підпунктом 1 підпункту 7.2 пункту 7 розділу III Документації зі змінами встановлено, що для підтвердження відповідності пропозиції конкурсних торгів технічним, якісним, кількісним та іншим вимогам замовника учасник у складі технічної частини повинен надати: «Оригінал або нотаріально завірнену копію протоколу випробувань, виданого незалежною лабораторією не більше місячної давнини відносно дати розкриття пропозицій конкурсних торгів.

Проба вугілля повинна бути відібрана на складі учасника від партії, що складає не менше 50 відсотків від запланованого обсягу закупівлі». Таким чином, зазначена вимога Документації передбачає наявність на момент випробувань на складі учасника процедури закупівлі не менш ніж 50% від загального обсягу вугілля, що закуповується.

Учасник вважає, що встановлення вищезазначених вимог порушує вимоги частини третьої статті 22 Закону та один з основних принципів здійснення закупівель, визначених статтею 3 Закону, а саме — недискримінацію учасників, оскільки коло учасників обмежується лише тими суб'єктами господарювання, які безпосередньо пов'язані договірними відносинами з виробниками предмета закупівлі, а також тими, які мають на складі кількість вугілля не менше 50 відсотків, що планується закупити. Скаржник також зазначає, що в протоколах випробування, які видають незалежні лабораторії, не передбачено зазначення кількості товару, що досліджується.

Висновок комісії

Встановлення замовником у ДКТ зазначеної вимоги обмежує коло учасників та позбавляє можливості учасників, які не мають на складі на момент випробувань вугілля в кількості не менше 50% від обсягу закупівлі, подати свої пропозиції конкурсних торгів. Виходячи з наведеного, замовник повинен внести зміни в ДКТ в цій частині.

Коментар

Радник у сфері публічних закупівель
Все для закупівель на одному порталі

У даній ситуації замовник встановив вимогу надання підтвердних документів, які можуть представити не всі учасники, і цим самим звужив коло потенційних учасників, порушуючи їх право на подачу бездоганної пропозиції конкурсних торгів. Тому радимо замовникам переглядати вимоги, які вони встановлюють, задля уникнення наслідків від потенційних учасників.

Вимога замовника

Підпунктом 2 підпункту 7.2 пункту 7 розділу III Документації визначено, що для підтвердження відповідності пропозиції конкурсних торгів технічним, якісним, кількісним та іншим вимогам замовника учасник повинен надати «копію Технічних умов виробника товару, який пропонується до постачання, копію сертифіката генетичних, технологічних та якісних характеристик на вугільну продукцію».

Предмет оскарження

За словами скаржника, відповідно до чинного законодавства України надати копію технічних умов на вугілля зможуть лише його виробники або учасники, яким власник технічних умов надав право на їх використання. На думку скаржника, зазначена умова Документації порушує вимоги частини третьої статті 22 Закону України «Про здійснення державних закупівель» (надалі — Закон) та один з основних принципів здійснення закупівель, визначених статтею 3 Закону, а саме — недискримінацію учасників.

Висновок комісії

Дії замовника в частині встановлення зазначеної умови ДКТ порушують вимоги ч. 3 ст. 22 Закону та один з основних принципів здійснення закупівель, а саме — недискримінацію учасників. Разом із цим замовником не доведено та не обґрунтовано необхідність встановлення зазначеної умови ДКТ. Отже, замовник повинен внести відповідні зміни до ДКТ в цій частині.

Коментар

Статтею 15 Закону України «Про стандартизацію» визначено, зокрема, що право власності на стандарти, технічні умови та кодекси усталеної практики, прийняті чи схвалені іншими органами та організаціями, що займаються стандартизацією, належить організаціям, установам, за кошти яких вони створені або яким воно передано в установленому законом порядку. Відповідно до пункту 3.10 ДСТУ 1.3:2004 «Правила побудови, викладання, оформлення, погодження, прийняття та позначення технічних умов» право власності на ТУ належить тим суб'єктам господарювання, на кошти яких їх створено або яким це право передано порядком,

установленим законодавством. За згодою власника ТУ дозволено використовувати іншим суб'єктам господарювання. ТУ та змінами до них забезпечують на договірних засадах власники ТУ. Таким чином, надати копію технічних умов виробника вугілля зможуть лише його виробники або учасники, яким власник технічних умов надав право на їх використання. Усі ж інші учасники не в змозі надати такі документи.

Вимога замовника

Підпунктом 6 пункту 2.1 розділу 3 Документації передбачено, що пропозиція конкурсних торгів, яка подається учасником процедури закупівлі, повинна містити, зокрема, підтвердні документи про відповідність технічним та якісним характеристикам предмета закупівлі відповідно до вимог пункту 7 розділу 3 Документації. Пунктом 7 розділу 3 Документації наведено інформацію про необхідні технічні, якісні та кількісні характеристики предмета закупівлі та передбачено, що запропоноване учасником вугілля кам'яне повинно відповідати державним стандартам якості та обов'язково повинно бути підкріплено нотаріально завіреним відповідним документом, що посвідчує його якість (сертифікат генетичних, технологічних та якісних характеристик).

Предмет оскарження

У складі копії пропозиції конкурсних торгів скаржника міститься нотаріально посвідчена копія сертифіката генетичних, технологічних та якісних характеристик на вугілля кам'яне ГКОМ 13-100, виданого ТОВ «XXXX». На посвідченому написі нотаріуса зазначено, що посвідчена копія зроблена з копії документа.

Висновок комісії

Скаржник надав копію з копії документа, а не копію документа, що є невиконанням вказаних вимог Документації. Отже, пропозиція конкурсних торгів скаржника із цієї підстави відхилена замовником правомірно.

Коментар

Відповідно до роз'яснення незалежного приватного нотаріуса від 24.02.2014 № 59/01-16 відповідність копії копії документа може бути засвідчена нотаріусом, якщо відповідність копії засвідчена в нотаріальному порядку (з відповідними підписами та печатками), згідно з Порядком вчинення нотаріальних дій нотаріусами України, затвердженим наказом Міністерства юстиції України 22.02.2012 № 296/5, зі змінами. Таким чином, копія з копії повинна містити повний текст документа із зазначенням підписів посадових осіб, тексту розшифрованої печатки установи, яка видала цей документ. Далі розміщується текст посвідчувального напису про засвідчення відповідності копії оригіналу, підпис нотаріуса і повне

найменування нотаріальної контори. Підготовлена в такий спосіб копія з копії засвідчується вчиненням на ній посвідчувального напису спеціальної форми. Але незалежно від того замовник у документації встановив вимогу надання нотаріально засвідченої копії з оригіналу документа (а не копії з копії), і якщо учасникові нічого не заважає надати копію з оригіналу, то Колегія підтверджує, що надання іншої форми копії документа є неправомірним.

Вимога замовника

Підпунктом 3 пункту 2.1 розділу 3 Документації передбачено, що пропозиція конкурсних торгів, яка подається учасником процедури закупівлі, повинна містити, зокрема, документ, що підтверджує внесення учасником забезпечення пропозиції конкурсних торгів. Пунктом 3 розділу 3 Документації замовником передбачено надання учасниками процедури закупівлі забезпечення пропозиції конкурсних торгів та встановлено: «3.1. Замовником вимагається внесення учасником забезпечення пропозиції конкурсних торгів у формі: депозиту (безвідсоткового) — перерахування коштів у сумі забезпечення пропозиції конкурсних торгів, визначеній у підпункті 3.3 цього ж пункту, на рахунок, відкритий в управлінні Державної казначейської служби України. Платіжне доручення надається учасником одночасно з пропозицією конкурсних торгів. Фактом перерахування коштів є наявність їх на рахунку відділу освіти на день розкриття пропозицій конкурсних торгів. 3.2. Учасник письмово звертається до замовника для отримання банківських реквізитів з метою подальшого перерахування забезпечення пропозиції конкурсних торгів. 3.3. Розмір забезпечення пропозиції конкурсних торгів: 117 395,00 грн (сто сімнадцять тисяч триста дев'яносто п'ять грн 00 коп.)».

Предмет оскарження

Порушено вимогу пп. 3.2 п. 3 р. 3 документації конкурсних торгів, а саме: «Учасник письмово не звернувся до замовника для отримання банківських реквізитів, однак кошти, як забезпечення конкурсних торгів, внесені на відповідний рахунок відділу освіти». У своїх поясненнях замовник повідомив, що скаржник письмово не звертався для отримання банківських реквізитів замовника для перерахування забезпечення пропозиції конкурсних торгів. Також замовник повідомив, що члени комітету з конкурсних торгів замовника не надавали скаржникові банківських реквізитів для внесення забезпечення пропозиції конкурсних торгів. При цьому скаржником не надано документального підтвердження письмового звернення до замовника, що є порушенням вказаних вимог Документації.

Висновок комісії

Отже, із цієї підстави пропозиція конкурсних торгів скаржника була відхилена замовником правомірно.

Коментар

Радник у сфері публічних закупівель

Все для закупівель на одному порталі

Неодноразово ми наголошували на тому, що учасники, подаючи скаргу до Колегії, мають якомога ґрунтовніше заpastися доказами своєї правоти, і в даному випадку, навіть якщо учасник узнав банківські реквізити замовника телефоном, він міг направити письмовий запит після того, як уже дізнався реквізити і перерахував кошти, але в такому випадку виконав би всі умови документації конкурсних торгів.